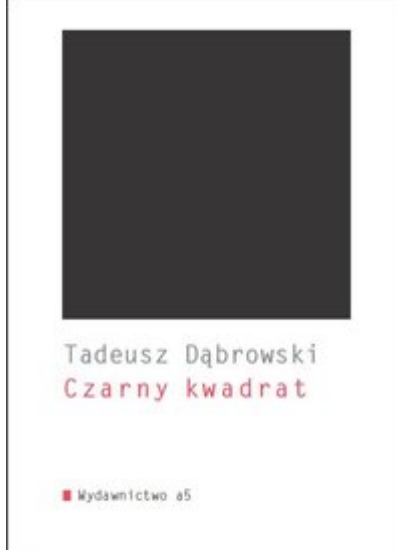

Nagroda Kościelskich 2009

Nagroda Kościelskich jest najstarszą niezależną polską nagrodą literacką. Przyznawana jest przez Fundację im. Kościelskich zarejestrowaną i działającą od 1959 roku w Genewie. Jury, składające się z wybitnych autorów i krytyków literackich zamieszkałych w Polsce i poza granicami kraju, przyznaje każdego roku jedną lub kilka nagród dla obiecujących pisarzy, którzy nie ukończyli 40. roku życia. Wśród laureatów (jest ich już ponad 120) nie zabrakło nikogo ze współczesnych wielkich polskiej literatury, od Sławomira Mrożka, Zbigniewa Herberta, Adama Zagajewskiego, Jarosława Marka Rymkiewicza, Sławomira Chwina, Jerzego Pilcha, Pawła Huellego po Andrzeja Stasiuka, Olę Tokarczuk, Tomasza Różyckiego, Jacka Dehnela, Jolanę Stefko, Mikołaja Łozińskiego i Jacka Dukaję. Nagroda Kościelskich oznacza dla młodego pisarza przepustkę do wielkiej literatury i przyspiesza rozwój jego kariery literackiej. Przed 1989 rokiem Nagroda wręczana była w Genewie lub w Ambasadzie Szwajcarii w Warszawie. Obecnie uroczystość wręczenia nagrody połączona jest z wielkim świętem i promocją młodej polskiej literatury w kraju. Nagroda wręczana jest w kilku miastach w Polsce: w Warszawie w Ambasadzie Szwajcarii, w Miłosławiu w Wielkopolsce - rodzinnym majątku Kościelskich i w Krakowie. Taka wędrowka umożliwia zorganizowanie festiwalu literackiego kolejno w trzech aktywnych kulturalnie regionach Polski.

W tym roku uroczystość wręczenia Nagrody, połączona z festiwalem Literackim "Wielkie Noce Czytanie", odbędzie się w Krakowie 10 października. Festiwal finansowany jest ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Wszystkie imprezy są otwarte dla publiczności, a wstęp na nie jest wolny.

Jury nagrody w skład którego wchodzi: Ewa Bienkowska, Włodzimierz Bolecki, Jerzy Jarzębski, Zygmunt Marzys, Maciej Morawski, Jacek Szymanowski, François Rossot (przewodniczący), Tomasz Różycki, Ewa Zając i Jan Zielinski wyróżniło Tadeusza Dąbrowskiego. Otrzymał on nagrodę za tom "Czarny kwadrat" wydany w 2009 roku w Wydawnictwie A5. Tegoroczny laureata wyróżniono, jak czytamy w uzasadnieniu werdyktu, za "oryginalność poetycką wyrażającą się odwagą w traktowaniu trudnych zagadnień artystycznych i światopoglądowych. Twórczość Dąbrowskiego wyróżniająca się ostrością widzenia spraw estetycznych, egzystencjalnych i metafizycznych jest jednym z najciekawszych osiągnięć najnowszej polskiej poezji".

30-letni Tadeusz Dąbrowski jest wielką nadzieją polskiej poezji. Mieszkający w Gdańsku artysta pisze też eseje oraz zajmuje się krytyką literacką. Dąbrowski jest również redaktorem dwumiesięcznika literackiego "Topos". Publikował między innymi w: "Tygodniku Powszechnym", "Polityce", "Rzeczpospolitej", "Dzienniku", czy "Gazecie Wyborczej". Wcześniejsze tomy poezji tego autora to między innymi "7e Deum" z 2005 roku.

(AK)

Biblioteka Instytutu Anglistyki

Biblioteka Instytutu Anglistyki (I.A.) mieści się na parterze budynku Wydziału Filologicznego (90-514 Łódź, Al. Kościuski 65, tel. 042-6655242, iabli@uni.lodz.pl www.bibliang.uni.lodz.pl). Posiada księgozbiór specjalistyczny dotyczący szeroko rozumianego świata anglosaskiego. Zbiory Biblioteki obejmują teksty z literatury angielskiej i amerykańskiej, krytykę literacką i różnego typu opracowania, literaturę kolonialną i postkolonialną oraz literaturę współczesnych państw anglojęzycznych, np. Irlandii i RPA. Kolekcja Biblioteki Instytutu Anglistyki zawiera także prace z historii Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych oraz innych państw anglojęzycznych, np. Kanady. W zbiorach mieści się literatura z zakresu językoznawstwa, metodyki oraz praktycznej nauki języka angielskiego. W pełnym zakresie Biblioteka I.A. udostępnia swoje zbiory jedynie pracownikom Instytutu oraz studentom anglistyki studiującym w systemie dziennym i zaocznym. Pozostałe osoby mogą korzystać ze wszystkich materiałów wyłącznie na miejscu.

Katalogi Biblioteki mają postać tradycyjnych katalogów kartkowych. Są to katalogi: alfabetyczny i przedmiotowy druków zwartych, katalog czasopism i prac magisterskich. Komputerowy system biblioteczny do opracowania książek wprowadzany jest sukcesywnie i dostępny we wspólnym katalogu elektronicznym Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego.

Stan księgozbioru na dzień 31.12.2008 wynosił 37.457 wol. książek, 2959 prac magisterskich, 1361 kserokopii i 7 płyt DVD. Biblioteka prenumeruje ponad 14 tytułów czasopism, w tym 10 zagranicznych.

W skład Biblioteki wchodzi: magazyn mieszczący zbiory do wypożyczeń, wypożyczalnia oraz czytelnia, która posiada 38 miejsc. W czytelni znajduje się komputer z dostępem do Internetu. Ponadto pomieszczenie czytelni przystosowane jest do korzystania z Internetu bezprzewodowego.

Od 2008 r. działa strona internetowa Biblioteki udostępniająca wiele przydatnych informacji dla użytkowników.

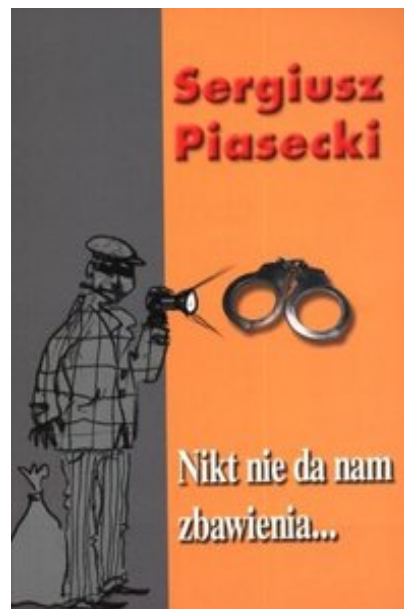
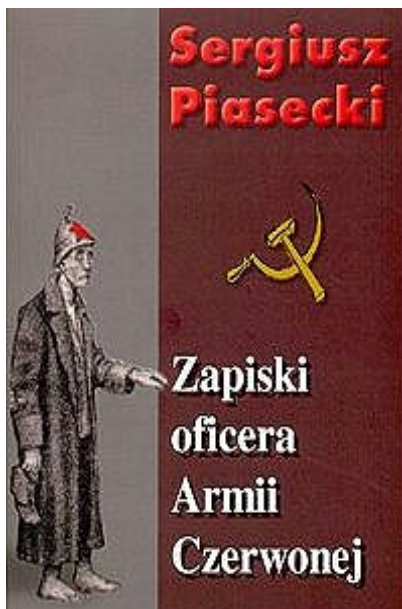
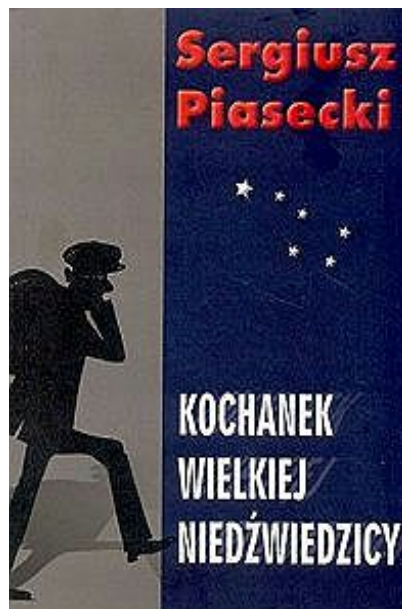
Biblioteka Instytutu Anglistyki zaprasza do korzystania ze swoich zbiorów w dniach: od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00-17.30 i w soboty w godzinach od 8.30-14.30.

(EŚ)

Sergiusz Piasecki - 45 rocznica śmierci

Historia życia Sergiusza Piaseckiego przypomina powieść przygodowo-sensacyjną. Był szpiegiem, szulerem, pospólym przestępcą, narkomanem, żołnierzem AK, ale przede wszystkim - jednym z najciekawszych polskich pisarzy XX wieku. 12 września minęło 45 lat od jego śmierci.

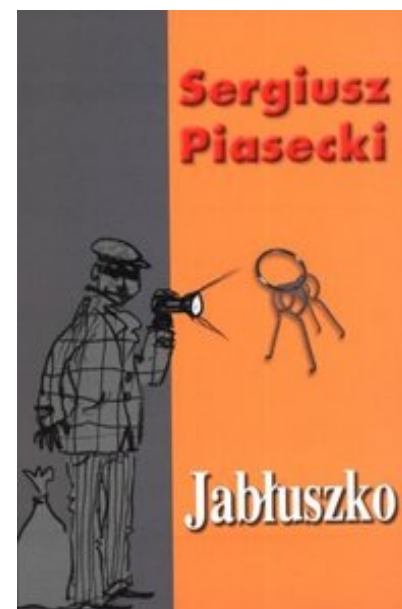
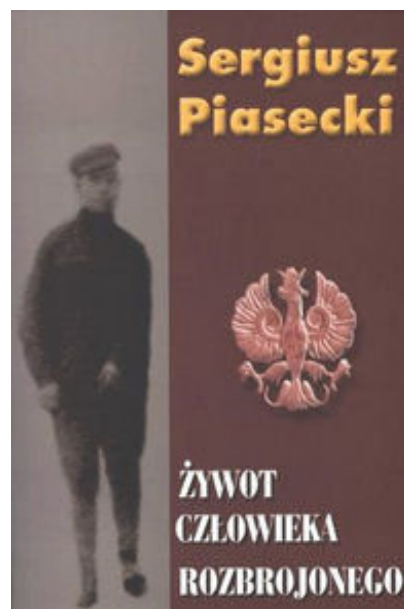
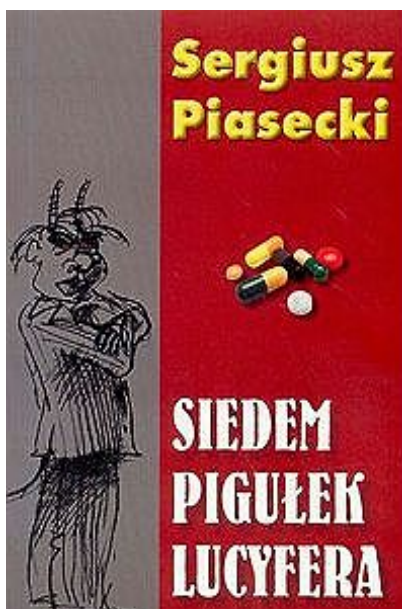
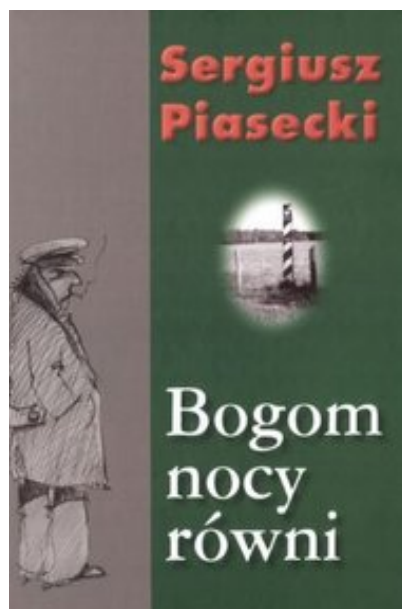
Sergiusz Piasecki urodził się 1 kwietnia 1901 roku w wiosce Lachowice jako nieślubne dziecko zrusyfikowanego szlachcica Michała Piaseckiego i białoruskiej wiesniaczki. Wychowywano go bardzo surowo, a w domu rodzinnym przyszłego polskiego pisarza mówiono wyłącznie po rosyjsku. Już jako kilkunastoletni chłopak Piasecki trafił do więzienia z powodu bójki w szkole. Udało mu się uciec a potem, podróżując na gapę trafił do Moskwy, gdzie właśnie rozpoczęła się rewolucja bolszewicka. Kilkunastoletni Piasecki przez kilka lat krążył z miasta do miasta korzystając z chaosu, jaki zapanował na kresach. Przez pewien czas mieszkał ze złodziejami w Mińsku, potem zaciągnął się do walczących o niepodległość oddziałów białoruskich, następnie przeszedł do polskiej Dywizji Litewsko-Białoruskiej. Uczestniczył w obronie Warszawy podczas wojny 1920 roku.

Po zakończeniu wojny Piasecki krążył w okolicach Włna zajmując się m.in. szulerką, produkcją pornograficznych zdjęć, fałszowaniem czeków i dokumentów. Ten okres życia opisał po latach w powieści Żywot człowieka rozbrojonego. Dobra znajomość realiów kresowych pozwoliła mu nawiązać współpracę z II Oddziałem Sztabu Generalnego, czyli polskim wywiadem. Do skromnej pensji Piasecki dorabiał sobie przemytem przez granicę m.in. kokainy, narkotyków. Sam także uzależnił się i został zainicjowany z pracy w wywiadzie. Wtedy zajął się pospólym rozbójem - pod Grodnem napadł z rewolwerem na dwóch kupców. Zachęcony powodzeniem akcją powtórzył ją, tym razem już z kolegą, wobec pasażerów kolejki wąskotorowej. Aresztowano ich w Wilnie, a sąd skazał obu na karę śmierci. Awanturników uratowała wywiadowcza przeszłość Piaseckiego - wyrok zmieniono na karę 15 lat więzienia.

Piasecki trafił do najcięższego więzienia II Rzeczypospolitej na Łysej Górze. Dopiero w więzieniu nauczył się literackiego języka polskiego czytając Biblię i "Wiadomości Literackie". Przebywając w więzieniu zauważył ogłoszenie o konkursie na powieść i zaczął spisywać wspomnienia.

Pierwsze dwie powieści dotyczące wywiadu - Droga Pod Ściankę i Piąty etap - zatrzymała cenzura więzienna. Dopiero trzecia - Kochanek Wielkiej Niedźwiedzicy - trafiła do rąk Melchiora Wańkowicza, który ją opublikował. Okazała się wielkim sukcesem literackim, który przyniósł popularność więźniowi z Łysej Góry. O jego uwolnienie zaczął zabiegać cały panteon polskich pisarzy z Wańkowiczem na czele. W 1937 roku prezydent Ignacy Mościcki ulaskawił Piaseckiego. Na wolności czekała już na niego sława literacka. W trakcie pobytu w Zakopanem, gdzie leczył gruźlicę, zaprzyjaźnił się ze śmietanką życia towarzyskiego kraju. Jego przyjacielem był m.in. Stanisław Ignacy Witkiewicz, który kilka razy go portretował.

Po wybuchu II wojny światowej Piasecki rozpoczął współpracę z wileńskim oddziałem Związku Walki Zbrojnej. Zaproponowano mu dowodzenie oddziałem specjalnym do wykonywania wyroków śmierci wydanych przez podziemny sąd. Zasygnął z odwagi i brawurowych akcji. Znały się przypadek, gdy Piasecki odmówił wykonania wyroku AK. Chodziło o innego pisarza - Józefa Mackiewicza. Po wojnie wyrok ten został uchylony, okazało się, że wydany był bezpodstawnie.

Po zakończeniu wojny Piasecki przez rok ukrywał się przed UB. W 1946 roku wyjechał do Włoch, gdzie utrzymywał się z prac fizycznych, ale też pisał. Wtedy powstała wydana w Rzymie w 1947 r. Trylogia Złodziejska, składająca się z powieści: Jabłuszko, Spójrzcie ja w okno i Nikt nie da nam zbawienia. Melchior Wańkowicz osobiście interweniował u generała Władysława Andersa, aby Piaseckiego przyjęto do II Korpusu. Dzięki temu wraz z wojskiem dostał się do Anglii, gdzie osiadł na stałe.

Na emigracji Piasecki odtworzył swoje więzienne książki zatrzymane przez cenzurę. Zajmował się też publicystyką polityczną wymierzoną w komunizm i komunistów. Mieszkał w Londynie i Hastings w niezwykle skromnych warunkach, nie przestawał jednak tworzyć - napisał m.in.: Siedem pigulek Lucyfera, Zapiski oficera Armii Czerwonej, Człowiek przemieniony w wilka i Dla honoru Organizacji.

Piasecki zmarł na raka w londyńskim szpitalu 12 września 1964 roku.

(AK)

Czasopisma literackie: Literat Krakowski, VariArt

W tym miesiącu chcę zaprezentować dwa nowe tytuły czasopism literackich.

Pierwsze z nich to **Literat Krakowski**. Pismo Krakowskiego Oddziału Związku Literatów Polskich. Ukazał się w 2008 r. Redaktorami tomu pierwszego są Barbara i Szymon Wronscy. Okładka i wnętrza zeszytu zaopatrzone w fotografie wykonane przez Joannę Bętkę. Pierwszy numer otwiera artykuł Szczonego Wronskiego pt. Powrót z niebytu. Autor przedstawił w nim genezę Krakowskiego Oddziału Związku Literatów Polskich, a także bieżące wiadomości na temat tej organizacji. O samym czasopiśmie Sz. Wronski wypowiedział się w następujących słowach: "Teraz na Państwa oczach debiutujemy nowym wydawnictwem, nieregularnikiem literackim (...). Chcielibyśmy by stał się on synonimem dobrej jakości artystycznej i twórczego myślenia o sztuce". Zawartość Literata Krakowskiego składa się z dwóch części zatytułowanych Pubylistyka i Proza. W pierwszej czytelnik znajdzie teksty o wierszach Zbigniewa Herberta (Justyna Gorzkowicz: *Słów kilka na marginesie wierszy...*), współczesnej poezji polskiej (Waldemar Kania: *Co z tą poezją?*) czy o Antonim Euzebluszu Balićkim, literacie i teatrologu (tekst Marcjanna Kani). Druga część poświęcona została twórczości Juliana Kawalca (*Co było najpierw*), Jochima Neandera (*Niszczyciel*), Andrzeja Grabowskiego (*Funia, Kicia i cała reszta*) i wielu innych autorów.

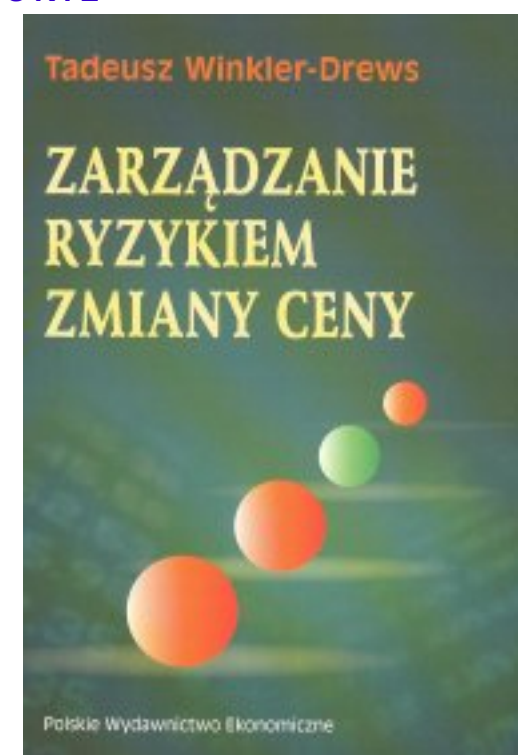
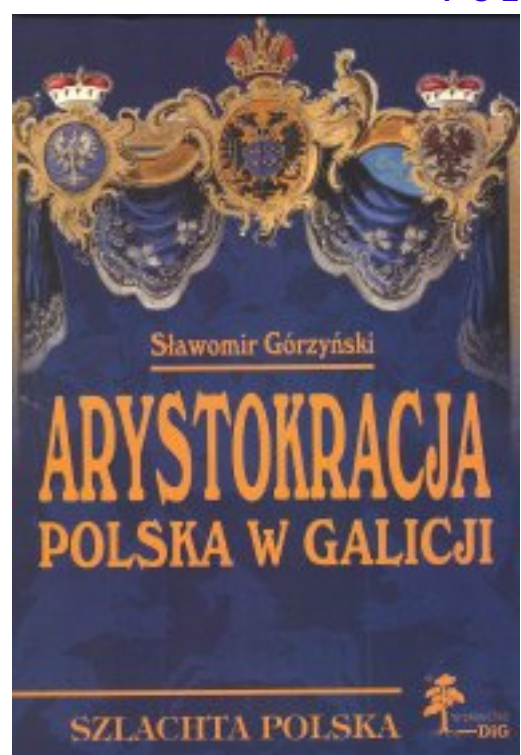
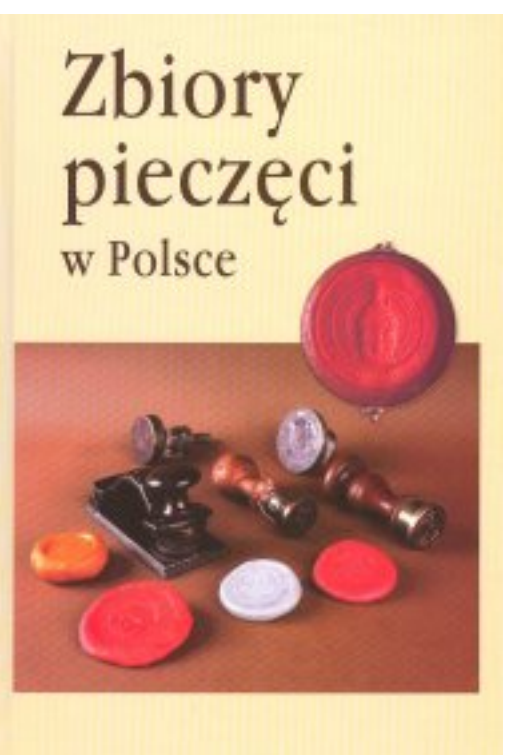
VariArt to pismo kulturalno-literackie wydawane przez Wojewódzka Bibliotekę Publiczną w Olsztynie. Pierwszy numer czasopisma ukazał się w 2008 r. Redagowane jest m.in. przez Marka Samselskiego, Sylwię Białecką i Izabelę Frąckowiak. Za szatę graficzną odpowiada Przemek Kozak. Wywiady, felietony, eseje, recenzje oraz fragmenty prozy wypełniają to niewielkie a interesujące pismo regionalne. Znalazło się w nim miejsce także na sztuki plastyczne i muzykę. Autorami tekstów są Dariusz Szymanowski (*Układy okresowe VariArt 2008 nr 1 s. 7*), Filip Onichimowski (*Padre VariArt 2009 nr 1 s.19*), Arkadiusz Luba (*Viator VariArt 2998 nr 2 s. 12*) i wielu innych entuzjastów pióra. Obydwa czasopisma, Literat Krakowski i VariArt, są starannie wydane, co stanowi ich dodatkowy walor.

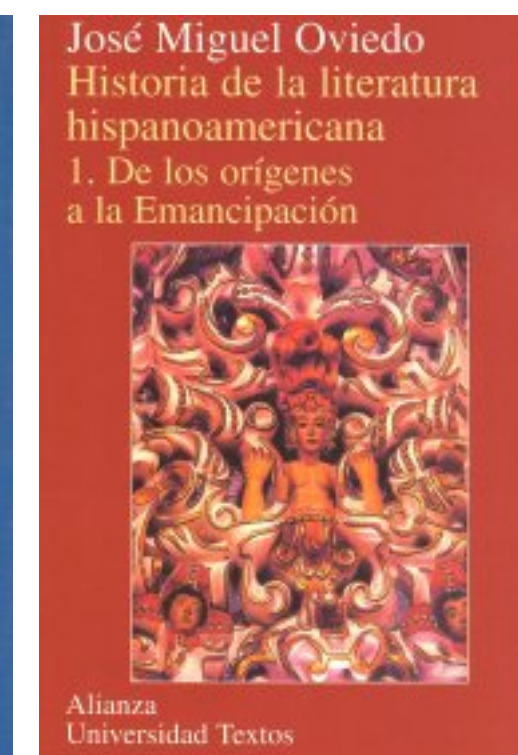
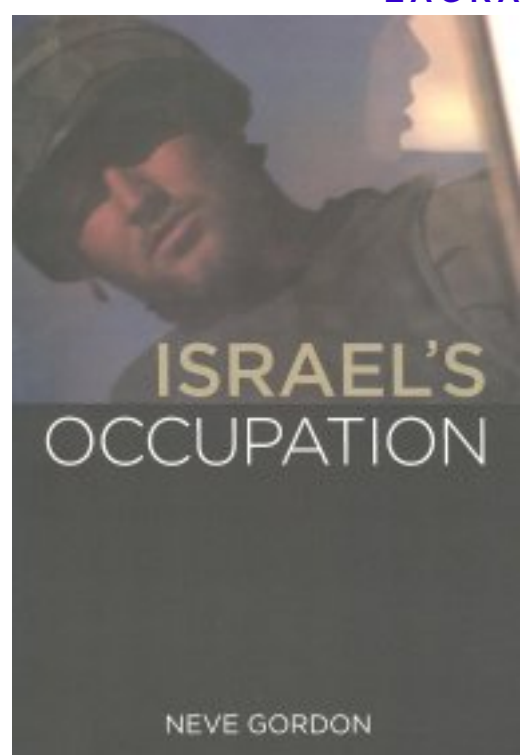
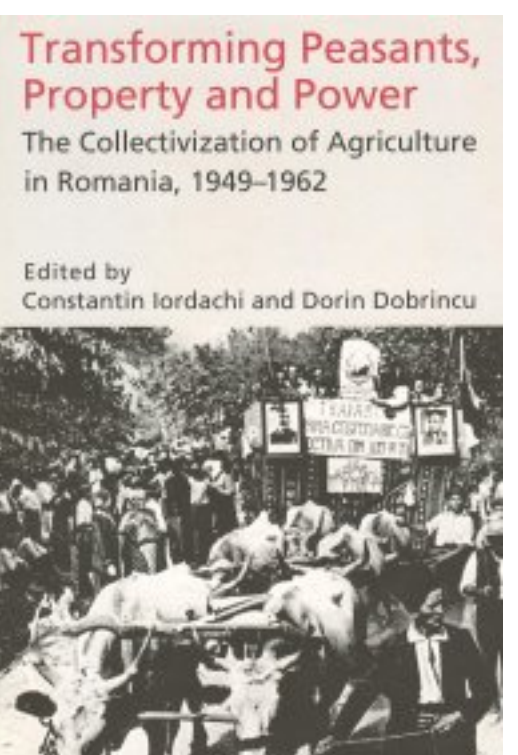
(IL)

Polecamy - wybrane nowości książkowe BUŁ (01.X.2009)

POLSKIE

ZAGRANICZNE

(książki będą dostępne dla Czytelników po opracowaniu i wprowadzeniu do bazy)